

Мохаммед Хамдан, Педро Фернандес Калавія, Насір Аміну

Грішні" акції в європейських країнах: вплив багатства та упередженості щодо обізнаності на інвестиційний вибір

У статті розглядається питання взаємозв'язку між багатством європейських держав і їхніми інвестиційними рішеннями в «гріховних» галузях, таких як тютюн, алкоголь та азартні ігри. Ставиться під сумнів поширена думка про те, що багатші країни є більш соціально відповідальними у своєму інвестиційному виборі, а також досліджується вплив упередженості знайомства на інвестиційні рішення в цих секторах. План експериментального дослідження з панельними даними дозволяє порівняти прибутки від портфеля грішних акцій з Північної Європи з портфелем грішних акцій з Південної та Східної Європи. У дослідженні використано кілька моделей, зокрема однофакторну CAPM, трифакторну модель Фама-Френча та п'ятифакторну модель Фама-Френча, для вимірювання прибутковості грішних акцій з поправкою на ризик у різних європейських країнах. Результати показують, що грішні акції з багатших країн, як правило, мають вищу дохідність з поправкою на ризик порівняно з акціями з менш багатих країн. Грішні акції мають значний зв'язок з ринком, але їх волатильність незмінно нижча. Країни, де споживається більше алкоголю, охочіше інвестують у запаси алкоголю, ніж країни, які споживають менше, оскільки ці акції випереджають ринок під час економічних спадів. Грішні акції впливають на фінансові показники, поведінку інвесторів, соціальну відповідальність, ефективність ринку та регулювання. У статті виявлено вплив упередженості знайомства, а також вказується на те, що інвестори з країн, які більше звикли до «гріховної» діяльності, менш схильні інвестувати в такі галузі, ніж країни з меншим рівнем обізнаності. Такий висновок підкреслює важливість культурних і соціальних факторів у формуванні інвестиційних рішень і кидає виклик традиційним концепціям ефективності ринку.

Ключові слова: поведінкові фінанси, європейські країни, прибуток з поправкою на ризик, ринкова ефективність, соціальні стандарти, моральні міркування

Класифікація JEL: G40, G41

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.